

**Zmiany na mazowieckiej wsi
finansowane
z Programu Rozwoju Obszarów
Wiejskich oraz Budżetu
Województwa Mazowieckiego
w dwudziestoleciu samorządu
regionalnego
(subregion okołowarszawski)**

**Najbardziej wymierne i widoczne są obiektywne liczby
– pieniądze, kilometry, ilości...**

**SPO-ROL
2004 - 2006**

**PROW
2007-2013**

**PROW
2014-2020**

**SAMORZĄDOWE
INSTRUMENTY
WSPARCIA**

MIAS 2018

**M@ZOWSZANIE
i INTERNET DLA
MAZOWSZA**

Działania realizowane przez Samorząd Województwa Mazowieckiego **SPO-ROL 2004-2006**

- **Scalenia gruntów –
zrealizowano 2 umowy na kwotę ok. **1 mln zł****
- **Odnowa wsi oraz zachowanie i ochrona dziedzictwa kulturowego –
zrealizowano 267 umów na kwotę ok. **54 mln zł****
- **Gospodarowanie rolniczymi zasobami wodnymi –
zrealizowano 31 umów na kwotę ok. **33 mln zł****

**- subregion warszawski -
33 umowy na kwotę ok. 9,6 mln złotych
(ok. 10% zrealizowanych inwestycji)**

**Efekty rzeczowe w działaniu Odnowa wsi
w ramach SPO-ROL 2004-2006
subregion warszawski**

PRZYBYŁO:

- 11** placów miejskich, centrów wsi
- 11** świetlic, domów kultury
- 4** place zabaw, parki, tereny zielone
- 12** obiektów sportowych
- 4** obiekty małej infrastruktury turystycznej

Działania realizowane przez Samorząd Województwa Mazowieckiego PROW 2007-2013

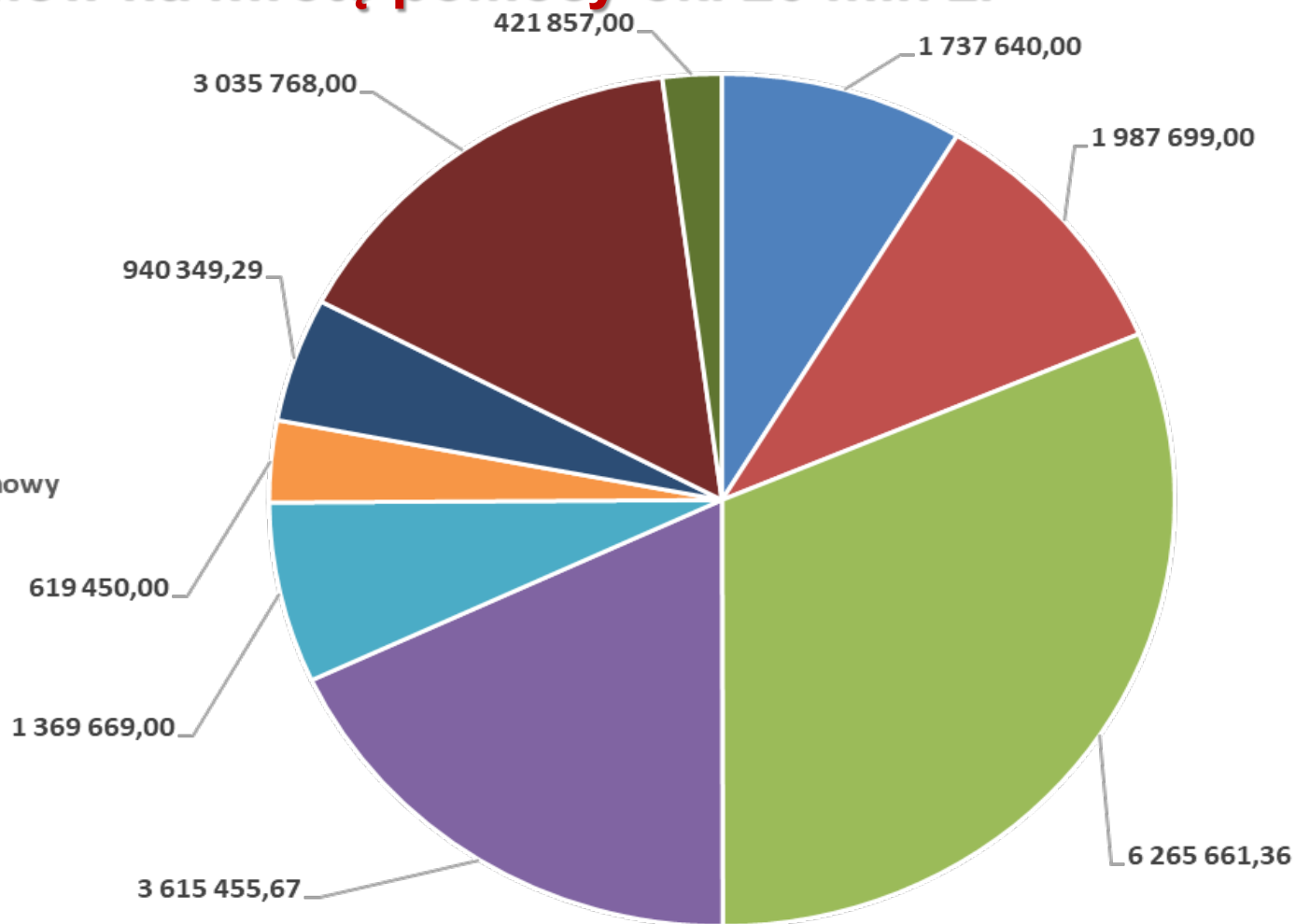
- **Scalania i melioracje - budżet 46,3 mln euro (190 mln zł)**
- **Odnowa i rozwój wsi - budżet 43,3 mln euro (180 mln zł)**
- **Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej
- budżet 164,1 mln euro (682 mln zł)**
- **Działania LEADER budżet ogólny 337 mln zł, z czego
działania wdrażane przez SW – 268 mln zł**

RAZEM BUDŻET PROW 2007-2013 – ok. 1,3 mld złotych

Działanie: **Odnowa i rozwój wsi** – subregion warszawski

81 umów na kwotę pomocy ok. 20 mln zł

- grodziski 5 umów
- legionowski 10 umów
- miński 24 umowy
- nowodworski 15 umów
- otwocki 7 umów
- piaseczyński 3 umowy
- pruszkowski 2 umowy
- wołomiński 13 umów
- warszawski zachodni 2 umowy

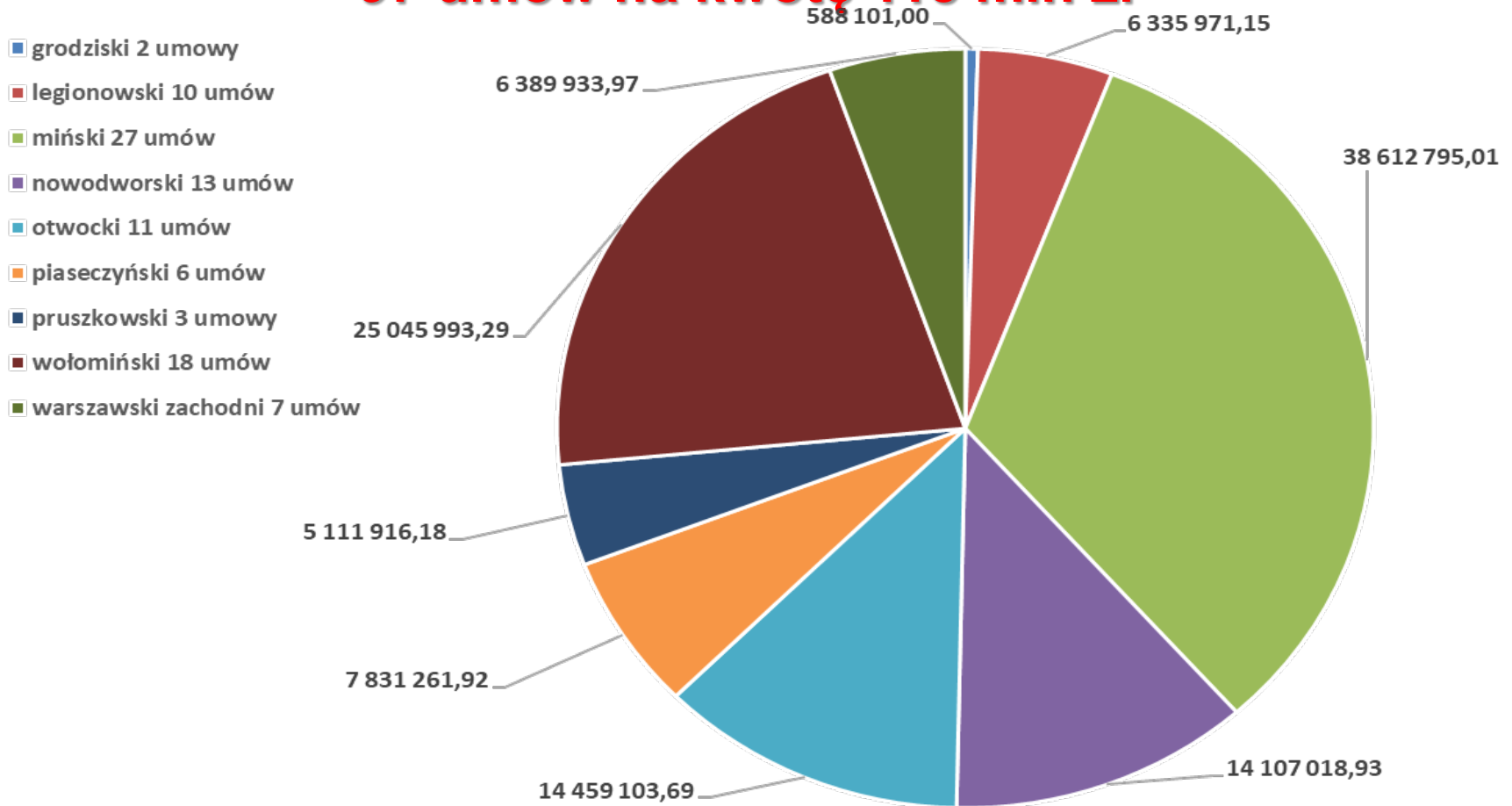
Działanie: Odnowa i rozwój wsi – **subregion warszawski**

PRZYBYŁO:

- 30** świetlic, domów kultury
- 16** obiektów sportowych i placów zabaw
- 40** placów miejskich, centrów wsi
- 8** terenów zielonych i miejsc odpoczynku
- 60** obiektów małej architektury

Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej subregion warszawski

97 umów na kwotę 118 mln zł

Efekty rzeczowe Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej **subregion warszawski**

- wybudowane sieci wodociągowe – **235 km**
- wybudowane sieci kanalizacyjne – **202 km**
- wykonane kanalizacje zagrodowe – **723 szt.**
- wybudowane oczyszczalnie ścieków – **8 szt.**
- budowa lub modernizacja targowisk – **10 szt.**

PROW 2007-2013

Działania LEADER

na Mazowszu

➤ 35 LGD

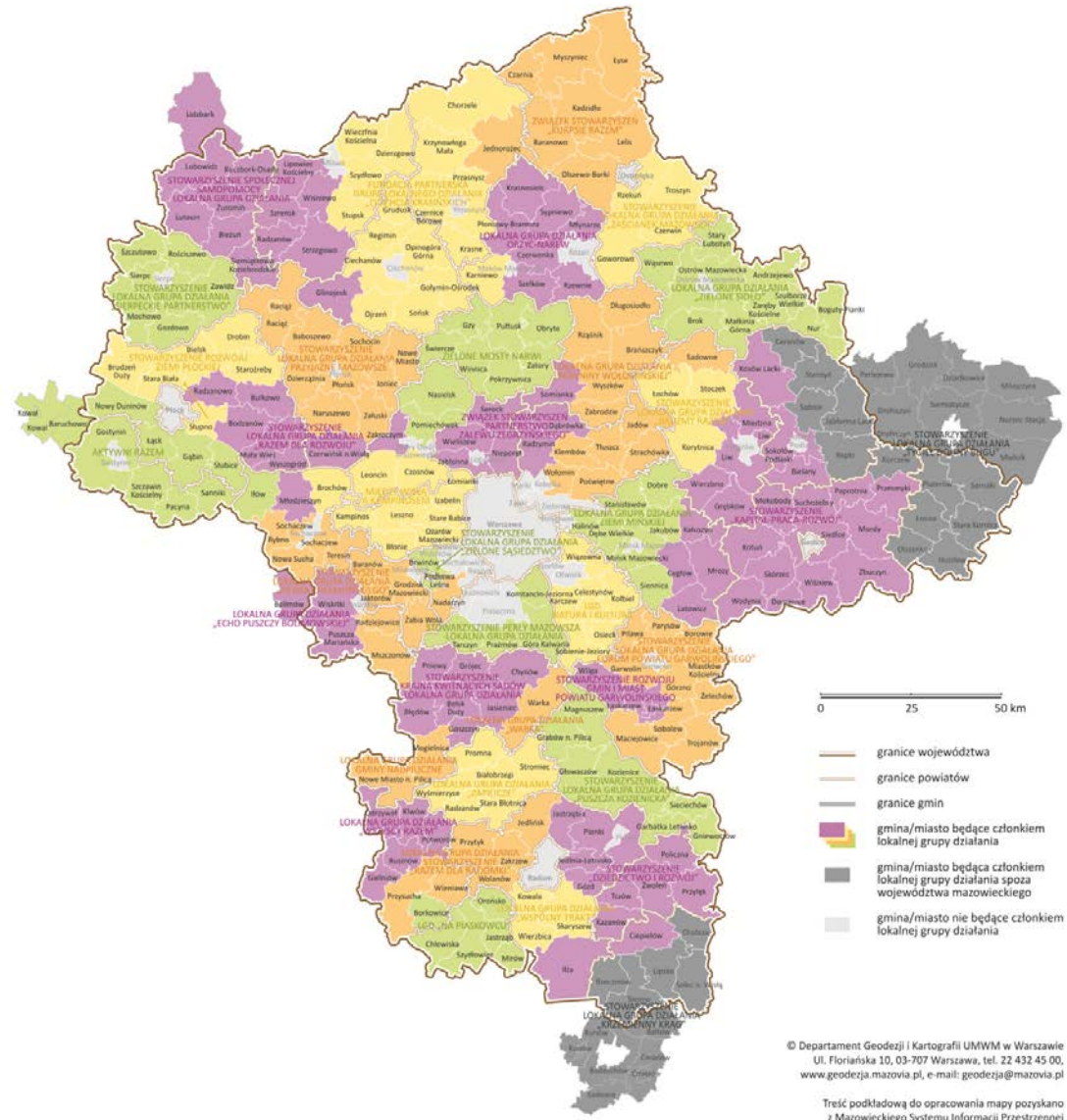
➤ budżet ok. 337 mln zł

(z czego działania SW
- 268 mln zł)

➤ obszar ok. 32 tys. km²

➤ ludność – 2 mln

➤ liczba gmin – 265

Działania LEADER

subregion warszawski

8 Lokalnych Grup Działania

- **Związek Stowarzyszeń „Partnerstwo Zalewu Zegrzyńskiego”**
- **Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Ziemia Chełmońskiego”**
- **Lokalna Grupa Działania „Między Wisłą a Kampinosem”**
- **Lokalna Grupa Działania Natura i Kultura**
- **Stowarzyszenie Perły Mazowsza - Lokalna Grupa Działania**
- **Lokalna Grupa Działania „Zielone Sąsiedztwo”**
- **Lokalna Grupa Działania Ziemi Mińskiej**
- **Lokalna Grupa Działania „Równiny Wołomińskiej”**

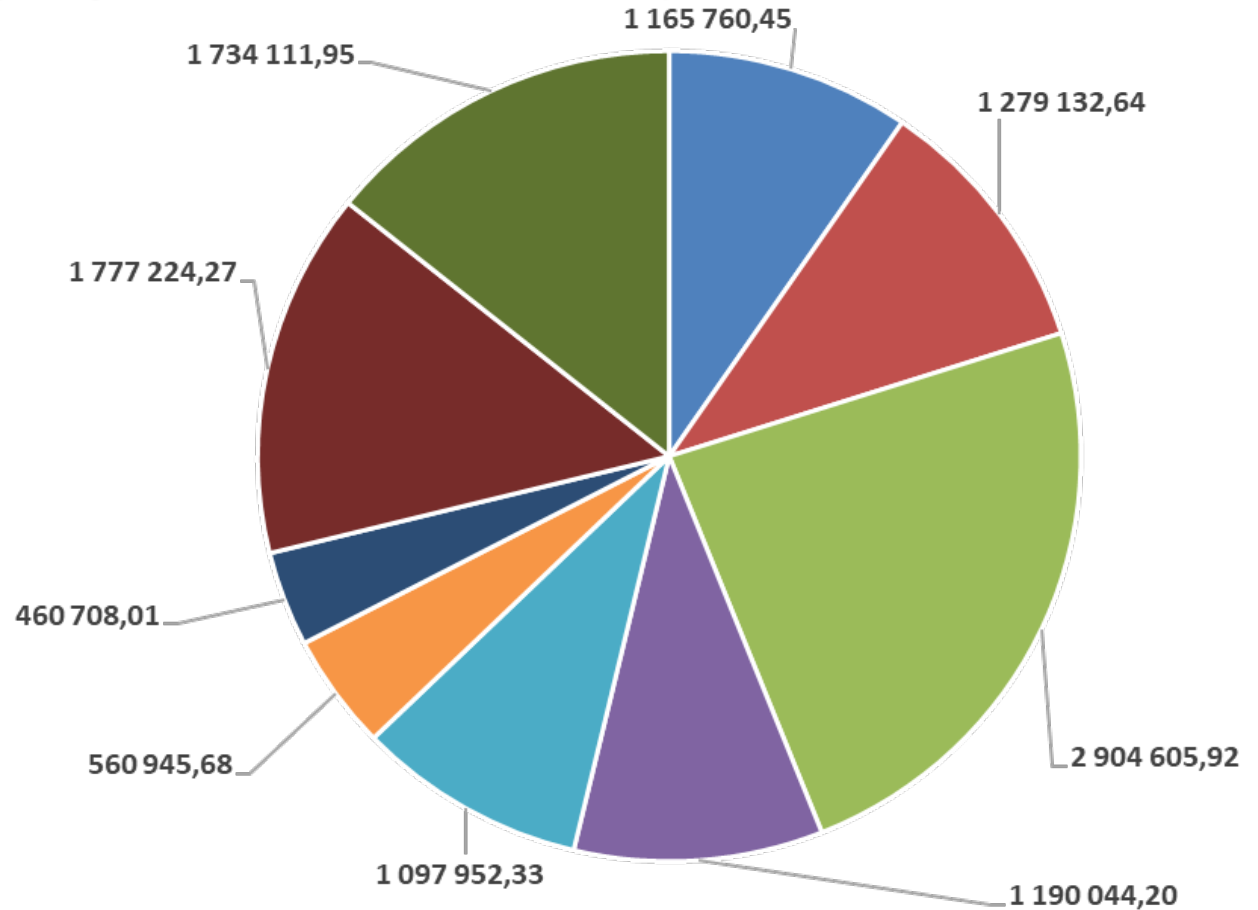
łączy budżet LGD ok. 93 mln zł

Działania LEADER

subregion warszawski

Małe projekty – 660 umów na kwotę ok. 12 mln zł

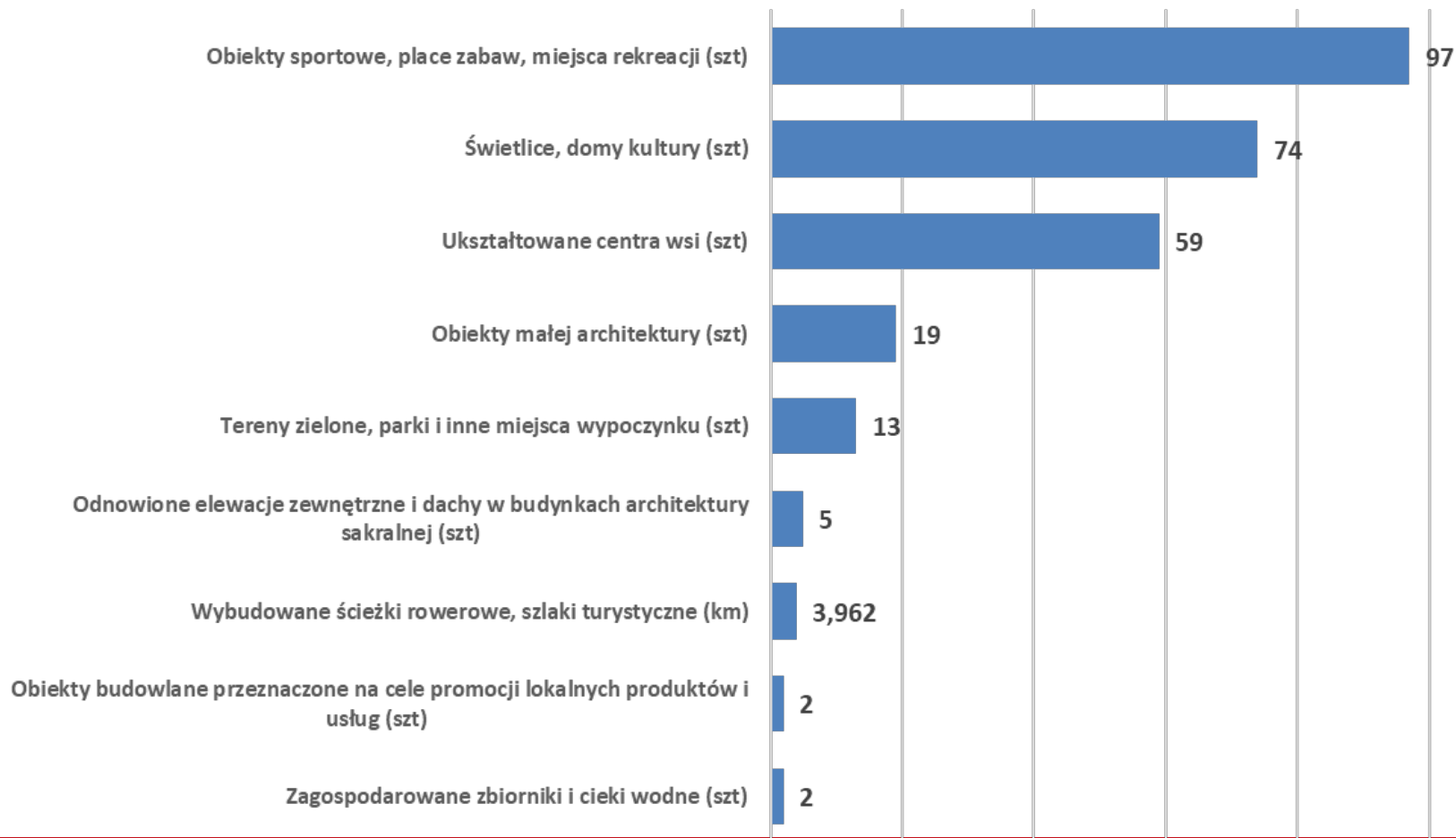
- grodziski 67 umów
- legionowski 73 umowy
- miński 152 umowy
- nowodworski 65 umów
- otwocki 65 umów
- piaseczyński 26 umów
- pruszkowski 23 umowy
- wołomiński 97 umów
- warszawski zachodni 92 umowy

Działania LEADER

subregion warszawski

Odnowa wsi – 223 umowy na kwotę ok. 37 mln zł

Działania realizowane przez Samorząd Województwa Mazowieckiego **PROW 2014-2020**

➤ Inwestycje w środki trwałe:

- Scalenia gruntów - budżet **10,41 mln euro**

➤ Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich:

- Budowa lub modernizacja dróg lokalnych - budżet **39,2 mln euro**
- Gospodarka wodno-ściekowa - budżet **16,8 mln euro**
- Inwestycje w obiekty pełniące funkcje kulturalne - budżet **1,87 mln euro**
- Kształtowanie przestrzeni publicznej - budżet **1,24 mln euro**
- Inwestycje w targowiska lub obiekty budowlane przeznaczone na cele promocji lokalnych produktów - budżet **6,83 mln euro**
- Ochrona zabytków i budownictwa tradycyjnego - budżet **3,11 mln euro**

- Działania LEADER - budżet **78,2 mln euro**

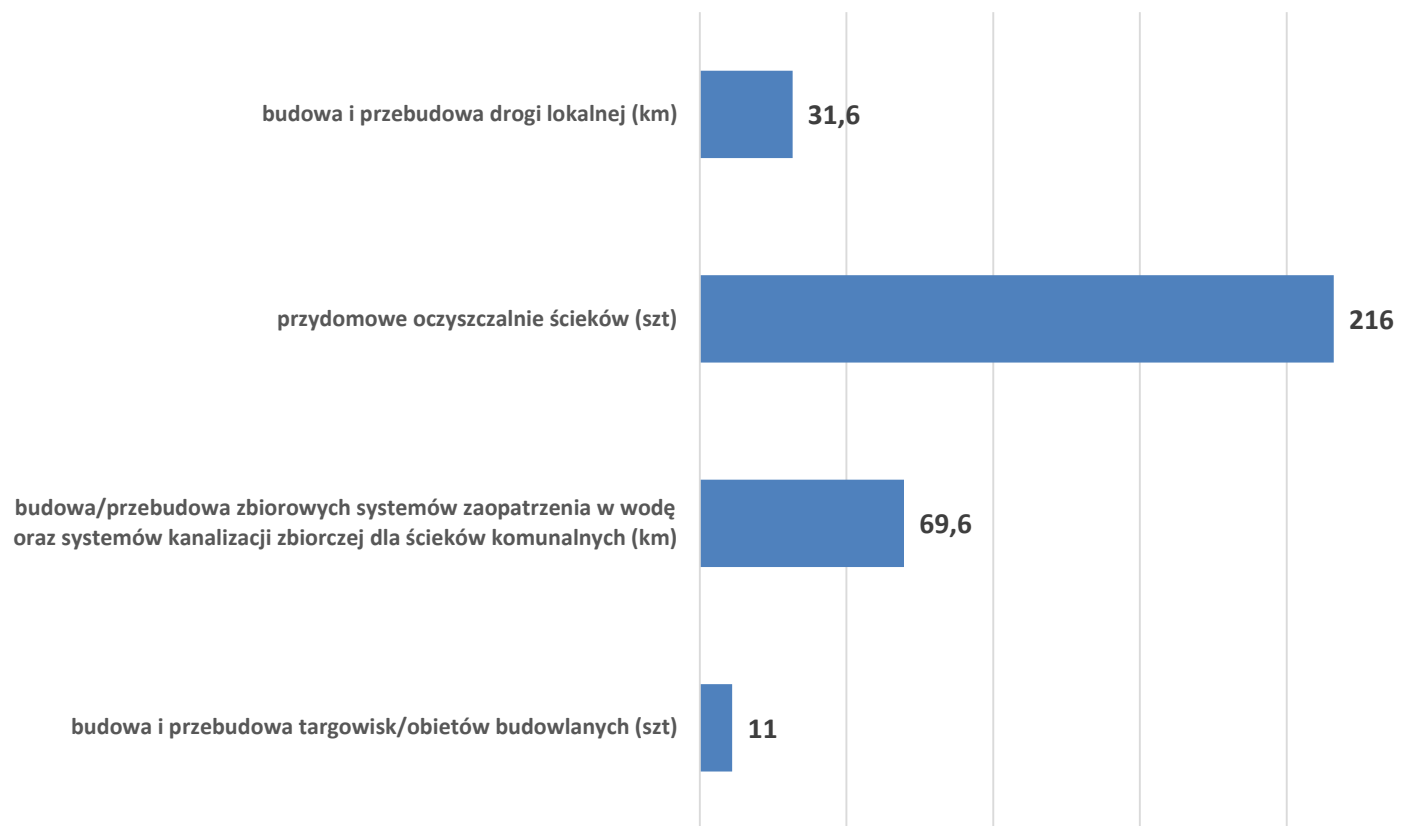
RAZEM BUDŻET PROW 2014-2020 – ok. 646 mln złotych

Działania realizowane przez Samorząd Województwa Mazowieckiego **PROW 2014-2020** **subregion warszawski**

➤ Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich:

- Budowa lub modernizacja dróg lokalnych – **19** umów na kwotę **11,3 mln zł**
- Gospodarka wodno-ściekowa – **7** umów na kwotę **11,4 mln zł**
- Inwestycje w targowiska lub obiekty budowlane przeznaczone na cele promocji lokalnych produktów – **10** umów na kwotę **9,4 mln zł**

Planowane efekty rzeczowe dla działań Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich **PROW 2014-2020** **subregion warszawski**

PROW 2014-2020

Działania LEADER

na Mazowszu

- **29 LGD**
- **budżet ok. 312 mln zł**
- **ludność – 2 mln**
- **liczba gmin – 251**

Działania LEADER

PROW 2014-2020 subregion warszawski

9 Lokalnych Grup Działania

- Lokalna Grupa Działania „Zalew Zegrzyński”
- Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Ziemia Chełmońskiego”
- Lokalna Grupa Działania „Między Wisłą a Kampinosem”
- Lokalna Grupa Działania „Natura i Kultura”
- Stowarzyszenie Perły Mazowsza - Lokalna Grupa Działania
- Lokalna Grupa Działania „Zielone Sąsiedztwo”
- Lokalna Grupa Działania Ziemi Mińskiej
- Lokalna Grupa Działania „Równiny Wołomińskiej”
- Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Nadarzyn-Raszyn-Michałowice”

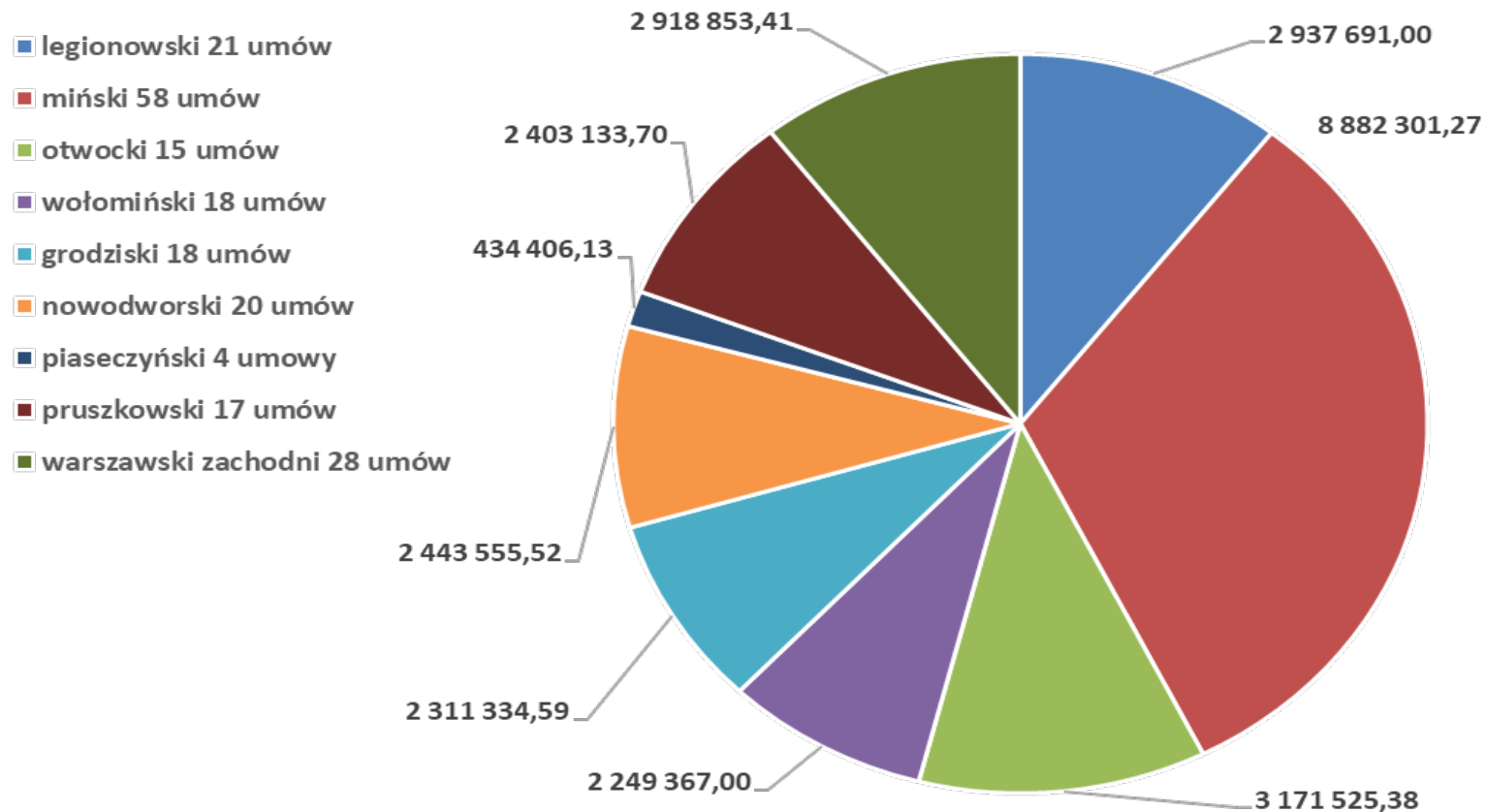
łączy budżet LGD ok. 108 mln zł

Działania LEADER

PROW 2014-2020 subregion warszawski

Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach LSR –

199 umów na kwotę ok. 27,7 mln zł

Dotacje celowe przyznane przez Sejmik Województwa Mazowieckiego ze środków własnych budżetu Województwa w latach 2005-2009 na **INWESTYCJE W DROGI I INNĄ INFRASTRUKTURĘ :**

- uzupełnienie finansowe Programu Aktywizacji Obszarów Wiejskich środkami z budżetu Województwa Mazowieckiego - 2005
- Mazowiecki Kontrakt Samorządowy - 2005
- Samorządowy Program Rozwoju Mazowsza 2005/2006, w tym:
 - Mazowiecki Program Wyrównywania Rozwoju Obszarów Wiejskich
 - Mazowiecki Program Wsparcia Rozwoju Powiatowej Infrastruktury Drogowej
- Samorządowy Instrument Wsparcia Rozwoju Mazowsza - 2007-2009
- dotacje przyznane na usunięcie skutków wichury w 2008 roku
- dotacja przyznana w wyjątkowej sytuacji na indywidualne zadanie własne realizowane przez j.s.t.

**ŁĄCZNIE Z POWYŻSZYCH ŹRÓDEŁ
DO BENEFICJENTÓW
WOKÓŁ WARSZAWY TRAFIŁO
PONAD 76 MLN ZŁ
NA 577 PRZEDSIĘWZIĘĆ**

Dotacje ze środków związanych z wyłączeniem gruntów z produkcji rolnej (dawniej: Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych)

**Środki FOGR przeznacza się
na ochronę, rekultywację
i poprawę jakości gruntów
rolnych.**

**W skali Województwa
Mazowieckiego łączna wysokość
wyplaconych w latach 1999-2017
dotacji, przyznanych na zadania
wymienione w ustawie
z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie
gruntów rolnych i leśnych,
wyniosła **243 150 244 zł.****

W podregionach NUTS warszawskim wschodnim i warszawskim zachodnim w latach 1999-2017 przeważająca część dotacji ze środków dawnego FOGR została przekazana na zadania z zakresu budowy i modernizacji dróg dojazdowych do gruntów rolnych.

W tym okresie wybudowano lub zmodernizowano 502 km dróg za łączną sumę przekraczającą 29,9 mln złotych.

Ponadto kwotą ponad 482 tys. zł współfinansowano szereg inwestycji z zakresu:

- odbudowy i renowacji zbiorników małej retencji,
- zakupu sprzętu informatycznego dla powiatów.

W roku 2018 Zarząd Województwa Mazowieckiego rozdysponował kwotę 30 177 000 zł na realizację kolejnych inwestycji drogowych, w tym 4 796 000 zł dla 46 inwestycji podregionów NUTS warszawskiego wschodniego i warszawskiego zachodniego.

Mazowiecki Instrument Wsparcia Sołectw 2018 – nowe narzędzie wsparcia małych projektów i inicjatyw lokalnych

**MIAS W TYM ROKU POCHŁONIE
BLISKO 5 MLN ZŁOTYCH.**

**W SUBREGIONIE WSPARCIE
DO POZIOMU 10.000 ZŁ OTRZYMA
176 PROJEKTÓW NA ŁĄCZNĄ SUMĘ
1.693.866 ZŁ**

**Rozwój szerokopasmowej sieci internetowej
– „Internet dla Mazowsza”**

**To 3680 km sieci światłowodowej Internetu
szerokopasmowego oraz 350 węzłów
szkieletowych i dystrybucyjnych
umożliwiających dostęp do sieci**

**Mazowiecka Sieć Społeczeństwa Informacyjnego M@zowszanie
174 Lokalne Centra Kompetencji (LCK)
5 Regionalnych Centrów Kompetencji
i Wojewódzkie Centrum Kompetencji.**

**Całkowity koszt projektu
to ponad 21 mln zł brutto**

Dopełnieniem działalności inwestycyjnej przez ostatnie 20 lat było wsparcie przedsięwzięć „miękkich” – targów, wystaw, konkursów, szkoleń i seminariów finansowane z Pomocy Technicznej PROW – **Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich oraz Budżetu Województwa Mazowieckiego**

NUTS Warszawa-wschód i Warszawa Zachód gościły:

Dożynki Województwa Mazowieckiego (Otwock 2016)

Coroczne Mazowieckie Kongresy Rozwoju Obszarów Wiejskich

Cykle informacyjne PROW (wszystkie miasta powiatowe)

Szkolenia specjalistyczne

GRATULUJEMY AKTYWNYM PARTNEROM KSOW:

- LOKALNYM GRUPOM DZIAŁANIA, KTÓRE CO ROKU PROPONUJĄ OPERACJE PARTNERSKIE KSOW, M.IN. FESTIWAL AKTYWNOŚCI SOŁECTW (LGD ZALEW ZEGRZYŃSKI).**
- SAMORZĄDOM STALE WSPÓŁPRACUJĄCYM Z KSOW (M.IN. SEROCK, KLEMBÓW, CZOSNÓW)**

GRATULUJEMY AKTYWNYM PARTNEROM KSOW:

- NAJAKTYWNIJSZE SOŁECTWA 2017

- JARZĘBIA ŁĄKA, GMINA TŁUSZCZ**
- WOLICA, GMINA RADZYMIN**
- RÓWNE, GMINA STRACHÓWKA**

- NAJAKTYWNIJSZA LIDERKA WIEJSKA 2016

- ANNA ŁUKAWSKA-ADAMCZYK Z KOSZAJCA,
GM. BRWINÓW, POW. PRUSZKOWSKI**

- NAJLEPSZA ORKIESTRA DĘTA KSOW 2016

- MŁODZIEŻOWA ORKIESTRA DĘTA TŁUSZCZ**

Wspieramy także produkt tradycyjny i regionalny

Sieć Dziedzictwa Kulinarnego Mazowsze

– od 2008 roku – 98 członków,
w tym wokół Warszawy 29 podmiotów (najwięcej!)

Lista Produktów Tradycyjnych

Ministerialna lista produktów, których jakość lub
wyjątkowe cechy i właściwości wynikają ze
stosowania tradycyjnych metod produkcji
– 10 produktów z okręgu Warszawa-wschód i zachód

Laur Marszałka

189 nagrodzonych z czego 11 z subregionu

ROK 2016

Zadanie 13. Propagowanie idei Sieci Dziedzictwa Kulinarnego Mazowsze

– 2 zadania, kwota udzielonej dotacji: 13.000

Zadanie 14. Upowszechnienie produktów tradycyjnych i regionalnych z listy produktów tradycyjnych i regionalnych

– 3 zadania, kwota udzielonej dotacji: 30.000

ROK 2017

Zadanie 13. Upowszechnienie produktów tradycyjnych i regionalnych z listy produktów tradycyjnych i regionalnych

– 1 zadanie, kwota udzielonej dotacji: 6.000

ROK 2018

Zadanie 16. Propagowanie idei Sieci Dziedzictwa Kulinarnego Mazowsze

– 3 zadania, kwota udzielonej dotacji: 30.000

Zadanie 17. Upowszechnienie produktów tradycyjnych i regionalnych z listy produktów tradycyjnych i regionalnych

– 4 zadania, kwota udzielonych dotacji: 37.500

**Naszym i Państwa celem jest rozwój
i modernizacja obszarów wiejskich,
a co za tym idzie poprawa spójności**

**STARAMY SIĘ WSPÓLNIE WYRÓWNYWAC DYSPROPORCJE
W REGIONIE PRZY WYKORZYSTANIU ZARÓWNO ŹRÓDEŁ
EUROPEJSKICH JAK I ŚRODKÓW WŁASNYCH**

**Odpowiedzmy sobie sami patrząc na obiektywne liczby
– pieniądze, kilometry, ilości – czy misja, do której jesteśmy
wspólnie powołani i której się 20 lat temu podjęliśmy – nam się
udała i z czego możemy być dumni.**

**SUMUJĄC WSZYSTKIE ŚRODKI, JAKIE PRZEZ
20 LAT SKIEROWANO W SUBREGIONIE
OKOŁOWARSZAWSKIM
NA OBSZARY WIEJSKIE,
TO BLISKO 500 MLN ZŁOTYCH !!!**

ALE WARTO WIEDZIEĆ TAKŻE - CO PRZED NAMI

CZEKAJĄ NAS CIĘCIA WE WSPÓLNEJ POLITYCE ROLNEJ

JAK POINFORMOWAŁ KOMISARZ DS. ROLNICTWA PHIL HOGAN BUDŻET WPR NA NOWY OKRES PROGRAMOWANIA WYNIESIE 365 MLD EURO.

JEST TO O 5 PROC. MNIEJ NIŻ DOTYCHCZAS W PRZELICZENIU NA CENY BIEŻĄCE Z UWZGLĘDNIENIEM 2 PROC. INFLACJI, LUB 12 PROC. W PRZELICZENIU NA CENY STAŁE Z 2018 R.

Z TEJ SUMY 265,2 MLD EURO MA BYĆ PRZEZNACZONE NA DOPŁATY BEZPOŚREDNIE DLA ROLNIKÓW, 78,8 MLD NA WSPARCIE REGIONÓW WIEJSKICH, A 20 MLD NA ŚRODKI WSPARCIA RYNKOWEGO.

ALE WARTO WIEDZIEĆ TAKŻE - CO PRZED NAMI

**PULA DOPŁAT BEZPOŚREDNICH DLA POLSKICH ROLNIKÓW
BĘDZIE OK. 1 PROC. MNIEJSZA NIŻ W OBECNYM BUDŻECIE.
ALE NA PROGRAM ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH CIĘCIA
W STOSUNKU DO POPRZEDNIEGO BUDŻETU MAJĄ BYĆ
WIĘKSZE DLA WSZYSTKICH KRAJÓW I WYNIĘŚĆ
OD 23 DO 27 PROC.**

DLA POLSKI OZNACZA REDUKCJĘ O OK. 25 PROC.

ALE WARTO WIEDZIEĆ TAKŻE - CO PRZED NAMI

**MOŻNA ZATEM Z PRZYKROŚCIĄ STWIERDZIĆ, ŻE
CZAS OBECNEGO OKRESU PROGRAMOWANIA
2014-2020 (N+3) NIE POWTÓRZY SIĘ I CZAS
NAJWIEKSZYCH ŚRODKÓW INWESTYCYJNYCH W
RAMACH POLITYK UE POWOLI ODCHODZI DO
PRZESZŁOŚCI**

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ

URZĄD MARSZAŁKOWSKI WOJEWÓDZTWA

MAZOWIECKIEGO W WARSZAWIE

DEPARTAMENT ROLNICTWA I ROZWOJU

OBSZARÓW WIEJSKICH

03-469 WARSZAWA, UL. SKOCZYŁASA 4

TEL. 22 59 79 701

ROLNICTWO@MAZOVIA.PL